

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

DR. PHILIPSLAAN EN MINISTER BON-
GAERTSSTRAAT

TE ROERMOND

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Dr. Philippslaan en Minister Bongaertsstraat te Roermond

Opdrachtgever	Wonen Zuid Buitenop 9 6041 LA Roermond
Rapportnummer	3794.001
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	31 oktober 2017
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	ing. T. Bruinsma
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	drs. L.E.L. Gijsen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik en voorgenomen ingreep onderzoekslocatie	2
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	5
	5.1 Huismus.....	5
	5.2 Vleermuizen.....	5
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	8
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Wonen Zuid opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Dr. Philipslaan en Minister Bongaertsstraat te Roermond.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de sloop van bebouwing en naar aanleiding van de onderzoeksresultaten van de quickscan flora en fauna uitgevoerd door Faunaconsult in januari 2017 (rapport: flora en fauna inspectie Dr. Philipslaan en Minister Bongaertsstraat te Roermond, d.d. 31 januari 2017).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik en voorgenomen ingreep onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie betreft diverse woningen in de woonwijk welke gelegen is ten zuiden van het voormalige Philipsterren. De onderzoekslocatie ligt circa 0,5 kilometer ten noord- oosten van de kern van Roermond. De bebouwing bestaat uit een appartementencomplex: Minister Bongaertsstraat 71 t/m 97 en diverse bungalowwoningen: Doctor Philipslaan 12 t/m 82 en Minister Bongaertsstraat 49 t/m 69. Van deze bungalow woningen hebben een 6- tal woningen een pannendak (Doctor Philipslaan 12 t/m 24). Dit betreffen type 3 woningen welke naast het vleermuizen onderzoek onderzocht zijn op de aanwezigheid van nestlocaties van de huismus (zie figuur 1, groene arcering).

Wonen Zuid is voornemens de huidige woningen in het onderzoeksgebied te slopen. In onderstaande figuur 1 is de onderzoekslocatie weergegeven op een luchtfoto.

Figuur 1.. De te slopen woningen.(rood) omlijnd en type 3 woningen (groen) gearceerd.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Uit de resultaten van de quickscan kan geconcludeerd worden dat ten behoeve van de sloop van de bebouwing nader onderzoek benodigd is naar mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouw-bewonende vleermuizen in de te slopen bebouwing. Onderstaand staan de conclusies uit de voorgaande quickscan.

Vleermuizen: aanvullend onderzoek

De spouwen van alle woningen bevatten mogelijk vleermuisverblijven. Het slopen van de woningen kan leiden tot verstoring of vernietiging van vleermuizen en hun verblijven. Omdat alle vleermuissoorten streng zijn beschermd, dient het voorkomen van dergelijke verblijven conform het vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus et al., 2013) te worden onderzocht.

Huismus: aanvullend onderzoek in type 3 woningen

In de pannendaken van de type 3 woningen broeden mogelijk jaarlijks huismussen. Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd (Dienst Regelingen, 2009). Voordat de pannendaken worden gesloopt, dient daarom eerst het voorkomen van huismusnesten conform de Soortenstandaard Huismus (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014) te worden onderzocht.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Huismus

Ten aanzien van de huismus zijn tussen april en half mei twee gerichte veldonderzoeken verricht naar de aanwezigheid van nestlocaties van huismussen ter plaatse van de type 3 woningen gelegen aan de Dr. Philipslaan. De veldbezoeken zijn in de ochtend van 13 en 25 april uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Tevens is gedurende de veldbezoeken in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal of voedsel) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich onder het dak van de te slopen woningen broedlocaties bevinden van de huismus. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de huismus (versie 1, juli 2017).

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 12 °C. De windsnelheid lag beneden de 3 beaufort, het was helder tot half bewolkt en er was geen sprake van neerslag.

Vleermuizen

Vanaf half mei is veldonderzoek verricht naar de aanwezigheid van zomer-, paar- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen en naar de aanwezigheid van vliegroutes of foerageerfuncties. De veldbezoeken zijn in de ochtenduren (30 mei en 20 juni 2017) en avonduren (18 mei en 19 juni 2017) uitgevoerd. Op 15 augustus en 18 september 2017 is onderzoek verricht naar het baltsgedrag van vleermuizen. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie 27 maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureau's en de Zoogdiervereniging. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf voor de gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 10 °C. De windsnelheid lag beneden de 5 Bft. en er was geen sprake van neerslag.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetectors (Pettersson D 240x). Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee laatste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode augustus - september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat het protocol is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid, dat is voldaan aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning, om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Het kan nooit worden uitgesloten dat verblijfsfuncties tijdens het onderzoek worden gemist, maar er is wel aan de onderzoeksinspanning voldaan. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Huismussen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen, die zij via de dakgoot kunnen bereiken. Tijdens het gehele onderzoek zijn er geen huismussen op de onderzoekslocatie en de directe omgeving waargenomen, ondanks het geschikte habitat voor huismus op de onderzoekslocatie door de aanwezigheid van een dakpannen dak en geschikte openingen met ruimtes. Oorzaak hiervan ligt, naast de landelijke trend voor wat betreft de achteruitgang van deze soort, mogelijk in de geringe aanwezigheid van groene schuilplaatsen in de omgeving, zoals dichte struiken. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor huismus.

5.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens de kraamperiode zijn gedurende de ochtendronde (30 mei 2017) drie invliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen in een openstootvoeg aan de achtergevel van de Minister Bongaertsstraat 57 (zie figuur 2). Daarnaast zijn tijdens het avondbezoek op 19 juni op dezelfde locatie zeven uitvliegers aangetroffen van de gewone dwergvleermuis. Daarnaast zijn op 18 mei en 19 juni een enkele gewone dwergvleermuis uitvliegend waargenomen nabij de boeiboord aan de achterzijde van de Minister Bongaertsstraat 73 (zie figuur 3). In het te slopen appartementencomplex aan de Minister Bongaertsstraat bevinden zich in totaal 2 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Een kraamverblijfplaats is niet aangetroffen tijdens de veldbezoeken.

Figuur 2. Aangetroffen paar- zomerverblijfplaats in open stootvoeg.

Tijdens de paarperiode zijn twee baltende gewone dwergvleermuizen aangetroffen, die vlogen in de buurt van de Minister Bongaertsstraat aan de voorzijde van het appartementencomplex en nabij de woningen langs de Doctor Philipslaan. De verblijfplaatsen in het appartementencomplex vormen dan ook naast een zomerverblijfplaats, vermoedelijk ook een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. In totaal zijn dan ook 2 paar- en zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in het te slopen appartementencomplex (zie figuur 4). Vanwege de aanwezigheid van zomer- en paarverblijfplaatsen, kan niet worden uitgesloten dat de desbetreffende verblijfplaatsen gebruikt worden als winterverblijfplaats. Bij de voorgenomen sloop worden 2 paar- en zomerverblijfplaatsen verstoord en weggenomen, die mogelijk gebruikt worden als winterverblijfplaats.

Figuur 3. Aangetroffen zomerverblijfplaats achter boeiboord.

Figuur 4. Vastgestelde verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis op de onderzoekslocatie (rood gearceerd).

Foeragerende / passerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn er binnen de onderzoekslocatie enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Tijdens alle veldbezoeken is eenmaal een laatvlieger overvliegend waargenomen.

Het aanwezige foerageer- habitat dat rondom de te slopen bebouwing aanwezig is verdwijnt mogelijk. Hierdoor is er sprake van een (tijdelijke) vermindering van de foerageermogelijkheden binnen de onderzoekslocatie. Door de aanwezigheid van alternatieve foerageergebieden in vorm van aangrenzende tuinen, laanbeplanting en overig gemeente plantsoen zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. De plannen zullen dan ook geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Door de herstructurering van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen worden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen exemplaren, die uit verschillende richtingen afkomstig zijn. Er is geen sprake van een eenduidig vliegpatroon dat door meerdere individuen wordt gevolgd.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de essentiële foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Verblijfsplaatsen op de onderzoekslocatie

De sloop van de op de onderzoekslocatie aanwezige woningen (appartementencomplex) leiden tot verstoring en het verloren gaan van 2 paar- en zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, die tevens mogelijk als winterverblijfplaats in gebruik kunnen zijn. De verblijfplaatsen bevinden zich in het appartementencomplex aan de Minister Bongaertsstraat.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn conform de Wet natuurbescherming beschermd. Bij de voorgenomen sloop is dan ook sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen dienen, middels een ontheffingsaanvraag, te worden voorgelegd bij de provincie Limburg.

De maatregelen die de betreffende functionaliteit zullen behouden zijn in te delen in de volgende drie stappen:

1. het tijdig aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van 8 vleermuiskasten als tijdelijke opvang van het verlies van de te verstoren/vernietigen verblijfplaatsen voor de periode tussen de ingreep en het einde van de renovatie. Voor zomerverblijfplaatsen geldt dan deze drie maanden in de periode april-oktober moeten hangen en voor paarverblijfplaatsen tenminste 6 maanden voor aanvang van het paarseizoen (half augustus) voordat de werkzaamheden mogen starten aan desbetreffende woningen. Vanwege de gefaseerde planning is mogelijk om direct te kiezen voor permanente voorzieningen als inbouwkasten;
2. de betreffende verblijfplaatsen dienen voor aanvang van de werkzaamheden aan desbetreffende woningen ongeschikt gemaakt te worden voor vleermuizen in de minst gevoelige periode. Dit wil in het geval van de aangetroffen paar-, zomer- en mogelijk winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis globaal zeggen buiten de periode november-half april;
3. na het ongeschikt maken, dient er een controle-ronde plaats te vinden waarbij gecontroleerd wordt of de betreffende woningen niet meer door vleermuizen in gebruik zijn. Deze controleronde dient te gebeuren volgens voorschriften uit het vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, maart 2017) en
4. in de nieuwe situatie dienen er tenminste 8 duurzame verblijfsmogelijkheden gecreëerd te worden door het plaatsen van inbouwkasten of andere permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Wonen Zuid een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Dr. Philipslaan en Minister Bongaertsstraat te Roermond.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de sloop van bebouwing en naar aanleiding van de onderzoeksresultaten van de quickscan flora en fauna uitgevoerd door Faunaconsult in januari 2017.

Voorgenomen ingreep

Wonen Zuid is voornemens de huidige woningen in het onderzoeksgebied te slopen.

Functie onderzoekslocatie voor vleermuizen

Bij de voorgenomen sloop van de woningen worden ter plaatse van het appartementencomplex 2 zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verstoord en vernietigd, welke tevens mogelijk gebruikt kunnen worden als winterverblijfplaats. Ten aanzien van de functie als zomer-, winter- en paarverblijfsplaats is sprake van een verstorend effect van de plannen.

Ten behoeve van de sloop zullen maatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten te voorkomen en de functionaliteit van verblijfplaatsen te garanderen. Deze maatregelen bestaan uit het realiseren van tijdelijke verblijfplaatsen, versturende werkzaamheden uitvoeren buiten de gevoelige periode en het realiseren van nieuwe permanente voorzieningen voor de aangetroffen soorten en functies. Maatregelen dienen te worden vastgelegd in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Limburg, middels een ontheffingsaanvraag.

Econsultancy
Boxmeer, 31 oktober 2017

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaar rond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

